10 Ιουλίου 2026

Άγιος Σάββας ο δια Χριστόν σαλός ο Βατοπαιδινός

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Ὁ ΠΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΣ
ΣΑΒΒΑΣ
Ὁ ΔΙΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΣΑΛΟΣ

Ο Άγιος Σάββας ο Βατοπαιδινός. Σύγχρονη κυπριακή φορητή εικόνα. Από το βιβλίο του μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, "Βατοπαιδινό Συναξάρι".

Ο όσιος Σάββας γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη περί το 1280 από λίαν ενάρετους γονείς, οι όποιοι τελικά μόνασαν. Ο άριστος βιογράφος του οσίου και γνώριμος του άγιος Φιλόθεος ο Κόκκινος τους εγκωμιάζει θαυμάσια. Ο όσιος ονομαζόταν κατά κόσμον Στέφανος. Έλαβε καλή βασική μόρφωση και από νωρίς αγάπησε

θερμά την αρετή, τη σωφροσύνη, την εγκράτεια και την ταπείνωση, ώστε ηταν σε όλους πολύ αγαπητός.

Νέος αφήνει πατρίδα, γένος, υπόληψη και πατρική αγάπη και έρχεται στο Άγιον Όρος. «Εισέρχεται στον ιερό Άθωνα, τον όντως χρυσό και αγαπητό Άθωνα, τον πρόξενο των καλυτέρων αγαθών σε μένα απ' οτιδήποτε άλλο» κατά τον άγιο βιογράφο του. Τίθεται στην υπακοή σεβάσμιου και έμπειρου Γέροντος στην περιοχη των Καρυών σε κελλί Βατοπαιδινό. Στην κουρά του λαμβάνει το όνομα Σάββας. Υπόμενε καρτερικά την αυστηρότητα του Γέροντος του και τη σκληρότητα της υπερβολικής του εγκράτειας. Η πείνα, η δίψα, η ολονύκτια αγρυπνία, η ορθοστασία, η δέηση τον συνόδευαν πάντοτε. Ο αυστηρός του Γέροντας του ηταν λίαν αγαπητός, αφού τον θεωρούσε βέβαιο οδηγό της σωτηρίας του. Ο ίδιος ηταν πολύ αγαπητός σε όλους τους συνασκητές του και χαίρονταν τη συνομιλία του. Λόγω της μεγάλης του ταπεινοφροσύνης αρνήθηκε να δεχθεί την ιερωσύνη. Βλέποντας πως δεν εισακούεται, την ημέρα της χειροτονίας του κρύφθηκε σε μέρος που αδυνατούσαν να τον ανακαλύψουν. Χαρακτηριστικά γεγονότα φανερώνουν το μέγεθος της ανυπόκριτης φιλαδελφίας του, όταν σε μακρά οδοιπορία λαβαίνει στον ώμο του τα πράγματα και τον ίδιο τον αδελφό του συνοδοιπόρο του. Λόγω επιδρομών των Καταλανών ο Γέροντας του αναχωρεί με άλλους πατέρες για μονή της Θεοτόκου της Θεσσαλονίκης. Ο ϊδιος μή θέλοντας να έχει τις περιποιήσεις των γονέων και τις κολακείες των γνωστών, φίλων και συγγενών, αναχωρεί για τα νησιά Λήμνο, Λέσβο και Χίο και καταλήγει στη Μικρά Ασία, στην Έφεσο. Επισκέπτεται την Πάτμο και άλλα νησιά και καταλήγει στην Κύπρο. (περισσότερα...)